

BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGYTOJO PAREIGINIAI NUOSTATAI NR.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendrosios praktikos slaugytojo (toliau – Slaugytojo) profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus slaugos studijų programą. Užsienyje įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Teisę verstis bendrąja slaugos praktika turi asmuo, Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią bendrosios slaugos praktikos licenciją verstis bendrąja slaugos praktika, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip.

3. Bendrosios praktikos slaugytojas verčiasi bendrąja slaugos praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti bendrosios praktikos slaugos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir bendrosios praktikos slaugytojas.

4. Bendrosios praktikos slaugytojas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma MN 28:2019 „Bendrosios praktikos slaugytojas“, įstaigos, kurioje dirba, įstatais, darbo tvarkos taisyklėmis, vidaus kokybės vadybos sistemos dokumentais, kitais dokumentais ir savo pareigybės aprašymu.

5. Bendrosios praktikos slaugytojas dirba savarankiškai pagal kompetenciją ir (arba) komandoje su gydytoju ir bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

6. Bendrosios praktikos slaugytojas pavaldus vyriausiajam gydytojui, vyriausiajam slaugos administratoriui, skyriaus vedėjui, vyresniajam slaugytojui.

II SKYRIUS TEISĖS

7. Bendrosios praktikos slaugytojas turi teisę:

7.1. verstis bendrąja slaugos praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

7.2. konsultuotis su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

7.3. atsisakyti teikti slaugos paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia realų pavojų paciento, bendrosios praktikos slaugytojo sveikatai ar gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

7.4. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

7.5. esant poreikiui, skirti ir išrašyti medicinos pagalbos priemonės sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka ir būtiniosios medicinos pagalbos atveju teikdamas medikamentinę pagalbą, savarankiškai skirti

vaistinius preparatus, įrašytus į Vaistinių preparatų, kuriuos savarankiškai gali skirti slaugytojas, teikdamas medikamentinę pagalbą būtiniosios medicinos pagalbos atveju, sąrašą (Lietuvos medicinos normos priedas);

7.6. gauti darbui būtinas priemones;

7.7. vykdydamas savo veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

7.8. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas;

7.9. dalyvauti įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones;

7.10. dalyvauti slaugos moksliniuose tyrimuose ir bendrosios praktikos slaugytojų profesinio rengimo, tobulinimo, slaugos paslaugų kokybės gerinimo ir vertinimo procese;

7.11. pagal kompetenciją teikti pasiūlymus dėl darbo organizavimo, slaugos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo;

7.12. būti Lietuvos ir (ar) užsienio organizacijų, asociacijų nariu, dalyvauti jų veikloje;

7.13. bendrosios praktikos slaugytojas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

III SKYRIUS PAREIGOS

8. Bendrosios praktikos slaugytojas privalo:

8.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą teisės aktų nustatyta tvarka;

8.2. rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

8.3. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

8.4. taikyti Lietuvos Respublikoje tik sveikatos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus saugius tyrimo, diagnostikos ir slaugos metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

8.5. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis; užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

8.6. tvarkyti medicininius ir slaugos dokumentus bei teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

8.7. bendradarbiauti su kitais asmens, visuomenės sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

8.8. vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

8.9. laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos srities teisės aktų reikalavimų;

8.10. laikytis asmens sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarkos taisyklių;

8.11. laikytis slaugytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

8.12. pranešti kompetentingoms įstaigoms apie įtariamąs užkrečiamąsias ligas, apsinuodijimus, mirties atvejus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;

8.13. pranešti teisėsaugos ir kitoms valstybės institucijoms apie sužalotus ar smurtą patyrusius asmenis, kuriems dėl nusikalstamos veikos galėjo būti padaryta žala, Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;

8.14. pagal savo kompetenciją koordinuoti sveikatos priežiūros paslaugų teikimą 8.13 papunktyje nurodytiems smurtą patyrusiems asmenims;

8.15. laiku informuoti gydytoją apie paciento sveikatos būklės pokyčius, komplikacijas, vartojamų vaistų nepageidaujamą poveikį ar kitaip pablogėjusią sveikatą;

8.16. teikti informaciją apie paciento sveikatą Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo nustatyta tvarka;

8.17. tobulinti profesinę kvalifikaciją sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

8.18. laikytis licencijuojamos veiklos – slaugos praktikos – sąlygų;

8.19. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

8.20. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

8.21. nepriimti kyšių ir elgtis taip, kad savo veiksmais neprovokuotų paciento, jo artimųjų, giminaičių ar kitų paciento atstovų, duoti kyšių;

8.22. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

9. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančių studijų metu bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę slaugos mokslo ir praktikos pažangą.

10. Bendrosios praktikos slaugytojas turi žinoti:

10.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

10.2. asmens duomenų apsaugos principus;

10.3. medicinos statistikos pagrindus;

10.4. sveikatos draudimo pagrindus;

10.5. sveikatos teisės pagrindus;

10.6. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus, mokėti jomis naudotis;

10.7. sveikatos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus;

10.8. sveikatos stiprinimo principus ir ligų profilaktiką;

10.9. slaugos procesą, slaugos modelius;

10.10. darbuotojų saugos ir sveikatos principus;

10.11. higienos normų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, reikalavimus;

10.12. medicinos priemonių (prietaisų), reikalingų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms pagal Lietuvos medicinos normoje nustatytą bendrosios praktikos slaugytojo kompetenciją teikti, veikimo ir valdymo principus;

10.13. vaistinių preparatų farmakokinetikos ir farmakodinamikos pagrindus, vaistinių preparatų laikymo taisykles ir vartojimo būdus;

10.14. žmogaus organizmo sandarą, organų bei organų sistemų funkcijas;

10.15. įvairių amžiaus grupių asmenų fizinės ir psichikos raidos etapus ir jų ypatumus;

10.16. dažniausiai pasitaikančių organizmo sistemų ligų simptomus, plitimo būdus ir galimas komplikacijas;

10.17. pagrindinius medicininės rehabilitacijos principus, metodus ir priemones;

10.18. specializuotos slaugos principus;

10.19. biomedicininį tyrimų atlikimo principus.

11. Bendrosios praktikos slaugytojas turi išmanyti:

11.1. profesinės etikos nuostatas;

11.2. fizinių, psichologinių, kultūrinių, etninių, ekonominių, politinių ir aplinkos veiksnių įtaką žmogaus sveikatai;

11.3. žmogaus organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus įvairiais amžiaus tarpsniais;

- 11.4. bendras organizmo reakcijas į patologiją;
- 11.5. patologinius procesus, vykstančius žmogaus organizme;
- 11.6. asmens sveikatos būklės pokyčius, sutrikimus, ligų plitimo būdus ir galimas komplikacijas;
- 11.7. medicinos priemonių (prietaisų) paruošimo dezinfekcijai ir sterilizacijai būdus;
- 11.8. dietetikos principus;
- 11.9. imunoprofilaktikos principus ir jos įtaką sveikatai;
- 11.10. skausmo valdymo principus;
- 11.1. įvairaus amžiaus asmenų, turinčių fizinės ir psichikos sveikatos sutrikimų, slaugos ypatumus;
- 11.12. pacientų sveikatos būklės vertinimo principus;
- 11.13. nėščios ir pagimdžiusios moters slaugos ypatumus;
- 11.14. tanatologijos (mokslo apie mirtį) pagrindus.
- 12. Bendrosios praktikos slaugytojas turi gebėti:
 - 12.1. pagal kompetenciją konsultuoti sveikus ir sergančius asmenis;
 - 12.2. nustatyti slaugos poreikius: rinkti duomenis, identifikuoti slaugos problemas ir formuluoti slaugos diagnozes;
 - 12.3. sudaryti individualų slaugos planą: suskirstyti slaugos problemas pagal jų pobūdį, nustatyti svarbiausias slaugos diagnozes, suformuluoti slaugos tikslus ir numatyti slaugos veiksmus;
 - 12.4. įvertinti slaugos indikacijas ir kontraindikacijas, supažindinti su jomis pacientą ir atlikti slaugos veiksmus;
 - 12.5. analizuoti ir įvertinti slaugos rezultatus;
 - 12.6. konsultuoti dėl gydytojo paskirtų vaistų vartojimo;
 - 12.7. pagal galimybes mokyti pacientą ir jo šeimos narius ar artimuosius sveikos gyvensenos, sveikatos tausojimo ir išsaugojimo, lėtinių ligų valdymo principų;
 - 12.8. koordinuoti slaugytojo padėjėjo darbą;
 - 12.9. atlikti slaugos veiksmus;
 - 12.10. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka atlikti imunoprofilaktiką;
 - 12.11. naudotis ir dirbti su elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacine sistema;
 - 12.12. dirbti asmens sveikatos priežiūros specialistų komandoje;
 - 12.13. surasti, tvarkyti, kaupti, sisteminti ir perduoti informaciją;
 - 12.14. įgyvendinti mokslo įrodymais pagrįstą, individualizuotą slaugą;
 - 12.15. atlikti biomedicininis tyrimus slaugos srityje, vykdyti slaugos mokslo ir praktikos sklaidą.

V. ATSAKOMYBĖ

13.1. Bendrosios praktikos slaugytojas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų atlikimą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VI. PAREIGINIŲ NUOSTATŲ VALDYMAS

- 14. Bendrosios praktikos slaugytojo pareiginiai nuostatai peržiūrimi ir iš naujo rengiami:
 - 14.1. pasikeitus įstaigos struktūrai;
 - 14.2. pasikeitus įstaigos veiklos kryptims;
 - 14.3. įkūrus naujų darbo vietų, įtakančių ekonominius veiklos rezultatus;
 - 14.4. įstaigos vadovo sprendimu.
-